

بررسی رابطه ویژگی های شخصیتی و تکنیک های یادگیری با خودکارآمدی

در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور

فهمیه رجبی

گروه علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

Rajabi.f@pnu.ac.ir

حوریه بایرام نژاد

Hori.bayramnejad@gmail.com

گروه علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

هدف از تحقیق بررسی رابطه ویژگی های شخصیتی و تکنیک های یادگیری با خودکارآمدی

در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور مرکز مرودشت بود. پژوهش حاضر از نوع پژوهش های توصیفی

(غیر آزمایشی) و همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانشجویان دانشگاه پیام نور مرکز

مرودشت میباشد که در سال تحصیلی 1403 در دانشگاه پیام نور این شهر مشغول به تحصیل بودند. نمونه

مطالعه حاضر ۱۰۰ نفر در نظر گرفته شد. با توجه به اهداف پژوهش از سه پرسشنامه راهبردهای مطالعه

و یادگیری (LASSI)، پرسشنامه شخصیتی برن-رویتز (۱۹۹۷) و پرسشنامه خودکارآمدی جینکز و

مورگان (۱۹۹۹) جهت گردآوری داده ها استفاده شده است. داده های تحقیق در نرم افزار spss26 بر

اساس آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. بر اساس نتایج بین راهبردهای یادگیری شناختی و فراشناختی با تیپ شخصیتی A رابطه معنا دار وجود دارد. بین راهبردهای یادگیری شناختی و فراشناختی با تیپ شخصیتی B رابطه معنادار وجود دارد. بین راهبردهای یادگیری شناختی و فراشناختی با خودکارآمدی تحصیلی رابطه معنادار وجود دارد. بین تیپ شخصیتی A و B با خودکارآمدی تحصیلی رابطه وجود دارد.

واژگان کلیدی: راهبردهای یادگیری، ویژگی های شخصیتی، خودکارآمدی تحصیلی

مقدمه

یادگیری یکی از مهمترین پایه های زندگی انسان است، زیرا انسان از بدو تولد تا انتها با فرایندهای مختلف یادگیری رو به رو می شود. یادگیری مؤثر زمانی رخ می دهد که فراگیر بتواند، اطلاعات جدید را با دانش و اطلاعات قبلی اش مرتبط سازد. به این منظور، فراگیر نیازمند به راهبردهای حاوی دستورالعمل هایی برای چگونگی یادگیری است. در عصر حاضر، تعلیم و تربیت بخش مهمی از زندگی هر فرد را تشکیل داده و «یادگیری»، به عنوان یک موضوع مهم و اساسی برای جوامع، مؤسسات، گروهها، والدین، معلمان و فراگیران مطرح بوده است و یادگیری چگونه یادگرفتن، مستلزم ایجاد و گسترش مجموعه ای فرایندهای فکری است و می تواند برای حل مسائل به کار برده شود، که هدف اصلی آموزش و پرورش نیز می باشد (حدادینیا و همکاران، ۱۳۹۵). همه پیشرفت های شگفت انگیز انسان در دنیای امروز زائیده یادگیری است. انسان بیشتر شایستگی های خود را از طریق یادگیری به دست می آورد. از طریق یادگیری تواناییهای ذهنی او فعلیت می یابد. بنا براین چنین می توان نتیجه گیری کرد که همه پیشرفت های بشر در نتیجه یادگیری حاصل می شود (حمیدی، ۱۳۹۳). یکی از عوامل مرتبط با یادگیری، راهبردهای یادگیری میباشند و همچنین توجه به راهبردهای یادگیری دانشجویان در تحصیل باعث میشود که فرایند آموزش به صورت فزایندهای هدفمند و فعال عرضه شود. راهبردهای یادگیری باعث بهبود عملکرد فردی میشوند و شامل افکار و رفتارهای نهان و آشکار است که با موفقیت در یادگیری مرتبط هستند و می توانند از طریق مداخلات آموزشی تغییر یابند، بنابراین راهبردهای یادگیری قابل آموزش هستند (چشم براهی، ۱۳۹۴). رشد روان شناسی شناختی به اهمیت راهبردهای یادگیری کمک فراوانی نمود. در نظر صاحب نظران پردازش اطلاعات، معتقدند که حافظه دارای سه قسمت است که عبارتند از: حافظه حسی، حافظه فعال و

حافظه بلند مدت که این حافظه حوزه فعالیت راهبردهای یادگیری می باشد (حمدی، ۱۳۹۳). اهمیت راهبردهای یادگیری به حدی است که روان شناسان حوزه های مختلف از جمله صاحب نظران پردازش اطلاعات به طور ویژه این موضوع را مورد مطالعه قرار داده اند. براین اساس، زیمرمن (۱۹۸۶) یکی از نظریه پردازان نظریه شناختی- اجتماعی، راهبردهای یادگیری را نوعی یادگیری تعریف کرد که در آن یادگیرندگان به جای آنکه برای کسب دانش و مهارت و اطلاعات بر معلمان، والدین و یا دیگر متولیان آموزش تکیه کنند، خود شخص کوشش های خود را شروع و هدایت می کنند (عرفانی آداب، ۱۳۹۹) و همچنین شناخت راهبردهای یادگیری یکی از پیشرفت های اساسی روانشناسی در قرن بیستم میباشد. یکی از واقعیت های مهم هستی وجود تنوع در میان پدیده های عالم است. نه تنها گونه های مختلف جانداران و گیاهان باهم فرق دارند بلکه اعضای هرگونه نیز با یکدیگر متفاوت اند (Gary & Rita، ۲۰۲۱). انسان ها نیز مشمول همین قاعده اند. دانشجویان از لحاظ توانایی های ذهنی، روش های آموختن، سبک و سرعت یادگیری، آمادگی و علاقه و انگیزش نسبت به کسب دانش و انجام فعالیت های تحصیلی باهم تفاوت دارند. بنابراین در نظر گرفتن تفاوت های فردی دانشجویان در آموزش و برخورد متناسب با ویژگی های خاص آنان از وظایف مهم معلمان است. نتایج پژوهش های انجام شده در این باره نیز بر این حقیقت تاکید کرده اند که توجه به تفاوت های فردی با دیگران از سوی معلمان در بهبود کیفیت یادگیری و افزایش سطح خودکارآمدی تحصیلی آنان بسیار تاثیرگذار است (جعفری بهبهانی، ۱۳۹۵). عامل دیگری که موجب تفاوت در میان یادگیرندگان می شود شخصیت است، برخی نشان دادند بین تیپ های کلی شخصیت و ترجیح راهبردهای یادگیری ارتباطی وجود دارد. بنابراین باید به مولفه ای به نام تیپ شخصیت که میتواند ترجیحات افراد را در استفاده از راهبردهای یادگیری مشخص کند توجه کرد. شناخت ویژگی های شخصیتی یادگیرندگان و توجه به تفاوت های فردی آنها در زمینه علایق، نگرشها، خصوصیات شناختی، عاطفی، از وظایف مهم معلمان و متخصصان تعلیم و تربیت میباشد. شناسایی تفاوت های فردی در هر یک از ابعاد شخصیتی می تواند به معلم جهت شناخت بیشتر دانشجویان و همچنین کمک به آنها در جهت انتخاب راهبردیادگیری مناسب یاری رساند (بهبهانی، ۱۳۹۵). شخصیت را شاید بتوان اساسی ترین موضوع علم روانشناسی دانست، زیرا محور اساسی بحث در زمینه هایی مانند یادگیری، انگیزه، ادراک، تفکر، عواطف و احساسات، هوش و مواردی از این قبیل است به عبارتی، موارد فوق الذکر اجزای تشکیل دهنده شخصیت به حساب می آیند شخصیت همانند ظرفی است که تمام پدیده ها و فرآیندهای روانشناختی در آن قرار دارند. بنابراین هدف پیچیده ونهایی

روانشناسی درک مسأله شخصیت و همچنین در پی آن کمک به دانش آموز در جهت تشخیص درست در استفاده از راهبردهای یادگیری (حسنی، ۱۳۹۶). کلیت مفهوم شخصیت و پیچیدگی آن موجب شده است که تعاریف مختلفی از آن ارائه شود، به طوری که دامنه این تعاریف از فرایندهای درونی ارگانیسم تا رفتارهای ناشی از تعامل افراد در نوسان می باشد (Lee & Ciftci، ۲۰۱۴). برخی از روانشناسان رابطه بین شخصیت و مشاغل افراد را بررسی نموده و در این زمینه نظریه هایی را ارائه نموده اند، به نظر آنها هر فردی با توجه به تفاوت های فردی از نظر جسمانی، روانی و اجتماعی با نوع خاصی از مشاغل حداکثر سازش را دارا می باشد، همچنین به نظر آنها انجام مشاغل متعدد به خصوصیات خاصی نیاز دارد در نتیجه افرادی که به مشاغل گوناگون اشتغال دارند دارای ویژگی های متفاوتی هستند (شهری، ۱۳۹۷).

شناخت شخصیت هر کس، سرنخ هایی برای درک و فهمیدن رفتارهای فرد مانند انتخاب شغل او به دست می دهد به عنوان مثال جریان تصمیم گیری، یکی از خصلت های شخصیتی می باشد که در ارتباط نزدیک با خصوصیات دیگر فرد مانند داشتن اعتماد به نفس، درونگر بودن، سلطه جو بودن و خصلتهای دیگر می باشد. پس با این حساب شناخت تیپ های شخصیتی دانشجویان میتواند کمک هایی را به او در جهت انتخاب شغل مناسب با شخصیت خود کند (حسن زاده، ۱۳۹۴). به نظر می رسد خودکارآمدی تحصیلی، نه تنها به دانش پایه ی افراد بلکه به عواملی دیگر نظیر آگاهی از راهبردهای یادگیری مختلف و نحوه ی درست استفاده از آنها بستگی دارد. شوانفلد (۱۹۸۶) معتقد است که تفاوت میان دانشجویان ضعیف و قوی در انجام تکالیف همواره به نقص اطلاعات دانشجویان ضعیف مربوط نیست، بلکه به چگونگی استفاده آنها از اطلاعات و کنترل بر فرایندهای شناختی و همچنین نحوه ی استفاده ی آنها از راهبردهای یادگیری نیز ارتباط دارد. به عبارت دیگر، نقص مهارتهای فراشناختی، یکی از عوامل مهم شکست یادگیرندگان در انجام تکالیف است (قربانی و همکاران، ۱۳۹۲). فلاول (۱۹۸۵) نیز بیان می کند که منظور از فراشناخت آگاهی شخص از فرایندهای شناختی خود و همین طور کنترل و تنظیم شناخت است (بهرامی، ۱۳۹۷). به عنوان مثال کسی که از آگاهی فراشناختی نسبتا خوبی برخوردار است، می داند که چقدر از مطالب علمی را کاملا درک کرده و چه مقدار از مسائل را بدون غلط حل کرده است. برای انجام یک تکلیف معین به چه اطلاعاتی نیاز دارد و از چه روشهایی باید بهره برد (فلاحی، ۱۳۹۷). وایدیا (۱۹۹۹) معتقد است، راهبردهای شناختی راهبردهای یادگیری هستند که به فرد کمک میکنند تا اطلاعات را پردازش کند، راهبردهایی مانند یادداشت برداشتن و نمودار کشیدن و راهبردهای فراشناختی ماهیت

اجرایی و نظارتی دارند و تنها موقع برنامه ریزی، بازبینی و ارزیابی از یک راهبرداشناختی مورد استفاده قرار می گیرند. در نتیجه اغلب به عنوان فعالیتهای خودگردانی معروفند(قهرمانی، ۱۳۹۶). بنابراین راه رسیدن به خودکارآمدی تحصیلی به دانش پایه ی افراد و همچنین آگاهی لازم از راهبردهای یادگیری و نحوه ی درست استفاده از آنها بستگی دارد. در پژوهش هایی نشان داده شده که افراد با خودکارآمدی بالا تمایل بالاتری نسبت به برنامه ریزی مؤثر و نشان دادن عملکرد بالاتر و رغبت بیشتر در تلاش مجدد برای نزدیک شدن و تلاقی با نیازهای افراد دیگر دارند.

بابنکو-موالد و همکاران(۲۰۱۵) بیان کردند، افراد با خود کارآمدی و لیاقت بالا موارد سخت را ترجیح میدهند و میتوانند خودشان را برای رسیدن به این اهداف برانگیخته کنند(حسینی، ۱۳۹۶).

با توجه به اینکه تاکنون پژوهشی با عنوان بررسی رابطه ی راهبردهای یادگیری و تیپ های شخصیتی با خودکارآمدی تحصیلی انجام نگرفته است، این پژوهش بررسی رابطه راهبردهای یادگیری و تیپ های شخصیتی با خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان در شهر آباءه پرداخته است.

روش پژوهش

با توجه به ماهیت موضوع پژوهش حاضر که بررسی رابطه تیپ های شخصیتی و راهبردهای یادگیری با خودکارآمدی تحصیلی در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور مرکز مرودشت میباشد، پژوهش حاضر از نوع پژوهش های توصیفی (غیر آزمایشی) است واز لحاظ این که به بررسی رابطه بین متغیر ها می پردازد از نوع پژوهشهای همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانشجویان دانشگاه پیام نور مرکز مرودشت میباشد که در سال تحصیلی ۱۴۰۳ در مدارس این شهر مشغول به تحصیل میباشند. نمونه در هر مطالعه حاضر ۱۰۰ نفر در نظر گرفته شد. با توجه به اهداف پژوهش از سه پرسشنامه راهبردهای مطالعه و یادگیری (LASSI)، پرسشنامه شخصیتی برن-رویتز(۱۹۹۷) و پرسشنامه خودکارآمدی جینکز و مورگان(۱۹۹۹) جهت گردآوری داده ها استفاده شده است. در پرسشنامه پرسشنامه راهبردهای مطالعه و یادگیری برای هر حیطه ۸ سوال با مقیاس رتبه بندی پنج قسمتی لیکرت وجود دارد. هر سوال نمره بین ۱ تا ۵ را به خود اختصاص می دهد. لذا، دامنه نمرات در هر حیطه بین حداقل ۸ تا حداکثر ۴۰ است. پرسشنامه شخصیتی برن رویتز این پرسشنامه جهت بررسی واکنش های آزمودنی در برابر

مسائل و پیش آمدهای روزانه زندگی ساخته شده است و از ۱۲۵ سؤال تشکیل شده است (نیرومند علی بابالو، ۱۳۹۷). شش جنبه از ویژگیهای شخصیتی را مورد اندازه گیری قرار می دهد و از ۱۶ سال به بالا کاربرد دارد. پرسشنامه خودکارامدی جینکز و مورگان (۱۹۹۹) دارای ۳۰ سوال و ۳ خرده مقیاس است: استعداد، کوشش و بافت. گویه های این پرسشنامه مشتمل بر استعداد، بافت و کوشش با استفاده از مقیاس لیکرت به صورت پاسخهای چهار گزینه ای شامل: کاملاً مخالفم، تا حدودی مخالفم، تا حدودی موافقم و کاملاً موافقم طراحی شده اند که به ترتیب دارای نمرات ۱، ۲، ۳ و ۴ می باشند. مورگان و جینکز (۱۹۹۹) ضریب پایایی پرسشنامه را ۰/۸۲ و ضریب پایایی هر یک از خرده مقیاسهای استعداد، کوشش و بافت را به ترتیب ۰/۷۸، ۰/۶۶ و ۰/۷۰ گزارش کرده اند. همچنین ضریب پایایی (آلفای کرونباخ) این مقیاس در این پژوهش ۰/۸۰ بود. تجزیه و تحلیل داده ها

برای تحلیل داده های آماری از روش آمار استنباطی به آزمون فرضیه ها و بررسی نتایج پرداخته شد. جهت تحلیل فرضیه ها با استفاده از نرم افزار SPSS، از آزمون های (رگرسیون و ضریب همبستگی پیرسون) استفاده شد و سپس بر اساس سطح معناداری بدست آمده، فرضیه ها مورد تحلیل قرار گرفتند.

بین راهبردهای یادگیری فراشناختی با تیپ شخصیتی ^A رابطه وجود دارد.

جدول ۶: ضرائب همبستگی پیرسون بین یادگیری فراشناختی و تیپ شخصیت ^A

متغیره	شخصیت تیپ ^A	معنی داری
راهبردهای یادگیری فراشناختی	۰/۰۰۹	۰/۰۷

بر اساس آزمون همبستگی پیرسون بین راهبردهای یادگیری فراشناختی با تیپ شخصیتی ^A، از آنجا که سطح معناداری بزرگتر از ۰/۰۵ و برابر ۰/۰۷ است رابطه معناداری وجود ندارد.

بین راهبردهای یادگیری شناختی با تیپ شخصیتی ^A رابطه وجود دارد.

جدول ۷: ضرائب همبستگی پیرسون بین یادگیری شناختی و تیپ شخصیت ^A

معنی داری	شخصیت تیپ A	متغیره
۰/۱۲	۰/۰۲۱	راهبردهای یادگیری شناختی

بر اساس آزمون همبستگی پیرسون بین راهبردهای یادگیری شناختی با تیپ شخصیتی A، از آنجا که سطح معناداری بزرگتر از ۰/۰۵ و برابر ۰/۱۲ است رابطه معناداری وجود ندارد.

بین راهبردهای فراشناختی با تیپ شخصیتی B رابطه وجود دارد.

جدول ۸: ضرائب همبستگی پیرسون بین یادگیری فراشناختی و تیپ شخصیت B

معنی داری	شخصیت تیپ B	متغیره
۰/۲۳	۰/۰۴۳	راهبردهای یادگیری فراشناختی

بر اساس آزمون همبستگی پیرسون بین راهبردهای یادگیری فراشناختی با تیپ شخصیتی B، از آنجا که سطح معناداری بزرگتر از ۰/۰۵ و برابر ۰/۲۳ است رابطه معناداری وجود ندارد.

بین راهبردهای یادگیری شناختی با تیپ شخصیتی B رابطه وجود دارد.

جدول ۹: ضرائب همبستگی پیرسون بین یادگیری شناختی و تیپ شخصیت B

معنی داری	شخصیت تیپ B	متغیره
۰/۱۲	۰/۳۲	راهبردهای یادگیری شناختی

بر اساس آزمون همبستگی پیرسون بین راهبردهای یادگیری شناختی با تیپ شخصیتی B، از آنجا که سطح معناداری بزرگتر از ۰/۰۵ و برابر ۰/۱۲ است رابطه معناداری وجود ندارد.

بین راهبردهای یادگیری شناختی با خودکارآمدی تحصیلی رابطه وجود دارد.

جدول ۹: ضرائب همبستگی پیرسون بین راهبردهای یادگیری شناختی با خودکارآمدی تحصیلی

متغیره	خودکارآمدی تحصیلی	معنی داری
راهبردهای یادگیری شناختی	۰/۴۶*	۰/۰۳

بر اساس نتایج همبستگی پیرسون بین راهبردهای یادگیری شناختی با خودکارآمدی تحصیلی ملاحظه میشود که در سطح معناداری $p < 0.05$ میزان ضریب همبستگی برابر ۰/۴۶ است. این بدان معناست که هرچه نمره راهبردهای یادگیری شناختی فرد بالاتر باشد، خودکارآمدی تحصیلی وی بیشتر است.

بین راهبردهای یادگیری فراشناختی با خودکارآمدی تحصیلی رابطه وجود دارد.

جدول ۹: ضرائب همبستگی پیرسون بین راهبردهای یادگیری فراشناختی با خودکارآمدی تحصیلی

متغیره	خودکارآمدی تحصیلی	معنی داری
راهبردهای یادگیری فرا شناختی	۰/۳۱*	۰/۰۲

بر اساس نتایج همبستگی پیرسون بین راهبردهای یادگیری فرا شناختی با خودکارآمدی تحصیلی ملاحظه میشود که در سطح معناداری $p < 0.05$ میزان ضریب همبستگی برابر ۰/۴۶ است. این بدان معناست که هرچه نمره راهبردهای یادگیری فراشناختی فرد بالاتر باشد، خودکارآمدی تحصیلی وی بیشتر است. در بین راهبردهای یادگیری، راهبرد یادگیری شناختی نسبت به راهبرد یادگیری فراشناختی تاثیر بیشتری بر خودکارآمدی تحصیلی دارد. در ادامه ماتریس همبستگی بین ابعاد راهبردهای یادگیری شناختی و فراشناختی با خودکارآمدی تحصیلی بیان میگردد.

جدول ۶: ضرائب همبستگی پیرسون بین ابعاد راهبردهای یادگیری شناختی و فراشناختی و خودکارآمدی تحصیلی

	انگیزش	نگرش	مدیریت وقت	آرامش هیجانی	تمرکز	اطلاعات پردازش	فنون مطالعه	انتخاب نکات اصلی	خودآزمایی	راهبردهای امتحان دهی	خودکارآمدی تحصیلی
انگیزش	۱										
نگرش	۰.۵۹	۱									
مدیریت وقت	۰.۶۱	۰.۴۸	۱								
آرامش هیجانی	۰.۵۲	۰.۵۳	۰.۴۷	۱							
تمرکز	۰.۶۴	۰.۵۶	۰.۶۳	۰.۶۶	۱						

پردازش اطلاعات	۰.۴۳	۰.۳۱	۰.۳۳	۰.۳۳	۰.۳۵	۱				
فنون مطالعه	۰.۳۸	۰.۳۲	۰.۳۷	۰.۲۰	۰.۴۹	۱				
انتخاب نکات اصلی	۰.۵۰	۰.۴۸	۰.۳۱	۰.۵۵	۰.۴۸	۰.۵۰	۰.۳۷	۱		
خودآزمایی	۰.۴۵	۰.۳۰	۰.۵۱	۰.۲۲	۰.۴۳	۰.۵۱	۰.۴۵	۰.۲۷	۱	
راهبردهای امتحان دهی	۰.۵۳	۰.۴۸	۰.۴۶	۰.۵۶	۰.۵۸	۰.۴۲	۰.۳۹	۰.۵۰	۰.۳۳	۱
خودکارآمدی تحصیلی	۰.۲۵	۰.۲۷	۰.۲۶	۰.۵۱	۰.۳۴	۰.۳۸	۰.۲۲	۰.۳۳	۰.۲۰	۰.۳۳
										۱

بر اساس نتایج همبستگی پیرسون بین هریک از راهبردهای یادگیری و خودکارآمدی تحصیلی، تمامی ابعاد راهبردهای یادگیری، در سطح معناداری $p < 0.05$ با خودکارآمدی تحصیلی همبسته است. بر اساس نتایج ماتریس همبستگی بین ابعاد راهبردهای یادگیری (شناختی و فراشناختی)، بعد مدیریت زمان، قویترین رابطه را با خودکارآمدی تحصیلی دارد و فنون مطالعه ضعیفترین رابطه را با خودکارآمدی تحصیلی دارد.

بین تیپ شخصیتی A و B با خودکارآمدی تحصیلی رابطه وجود دارد.

جدول ۶: ضرائب همبستگی پیرسون بین تیپهای شخصیت A و B و خودکارآمدی تحصیلی

متغیرها	شخصیت تیپ A	شخصیت تیپ B	خودکارآمدی تحصیلی
شخصیت تیپ A	۱		
شخصیت تیپ B	۰/۲۵*	۱	
خودکارآمدی تحصیلی	۰.۰۱۱	۰.۰۲۱	۱

بر اساس نتایج ضرائب همبستگی پیرسون بین تیپهای شخصیت و خودکارآمدی تحصیلی بین تیپهای شخصیت و خودکارآمدی

همبستگی ملاحظه نشد بنابراین رابطه معناداری بین این متغیرها وجود ندارد.

در ادامه جدول ۴-۷ رگرسیون گام به گام بررسی میزان تأثیر هریک از ابعاد راهبردهای یادگیری در خودکارآمدی دانشآموزان را ارائه میدهد.

جدول ۷: رگرسیون گام به گام بررسی میزان تأثیر هریک از راهبردهای یادگیری در خودکارآمدی دانشجوین

مدل	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده
انگیزش، نگرش، مدیریت وقت، آرامش هیجانی، تمرکز، پردازش اطلاعات، فنون مطالعه، انتخاب نکات اصلی، خودآزمایی، راهبردهای امتحان دهی	۰.۲۸۹	۰.۲۶۷
انگیزش، نگرش، مدیریت وقت، تمرکز، پردازش اطلاعات، فنون مطالعه، انتخاب نکات اصلی، خودآزمایی، راهبردهای امتحان دهی	۰.۲۸۹	۰.۲۷۰
انگیزش، نگرش، مدیریت وقت، پردازش اطلاعات، فنون مطالعه، انتخاب نکات اصلی، خود-آزمایی، راهبردهای امتحان دهی	۰.۲۸۹	۰.۲۷۲
انگیزش، نگرش، مدیریت وقت، پردازش اطلاعات، فنون مطالعه، انتخاب نکات اصلی، خود-آزمایی	۰.۲۸۹	۰.۲۷۴
انگیزش، نگرش، مدیریت وقت، پردازش اطلاعات، فنون مطالعه، خودآزمایی	۰.۲۸۸	۰.۲۷۵
انگیزش، مدیریت وقت، پردازش اطلاعات، فنون مطالعه، خودآزمایی	۰.۲۸۷	۰.۲۷۶
انگیزش، مدیریت وقت، پردازش اطلاعات، فنون مطالعه	۰.۲۸۶	۰.۲۷۷
انگیزش، مدیریت وقت، پردازش اطلاعات	۰.۲۸۰	۰.۲۷۴
مدیریت وقت، پردازش اطلاعات	۰.۲۷۷	۰.۲۷۲
مدیریت وقت	۰.۲۶۹	۰.۲۶۰

اگر k متغیر پیشگو (مستقل) داشته باشیم، k الگوی رگرسیون خطی ساده را برای هر یک از پیشگوها محاسبه کردیم. الگویی که بیشترین مقدار F (آماره آزمون معنی داری الگوی رگرسیون) را داشته باشد، می تواند انتخابی مناسب در این مرحله از انتخاب متغیرها باشد. بر اساس نتایج رگرسیون گام به گام مدیریت وقت و پردازش اطلاعات بیشترین تاثیر را با ضریب تعیین برابر ۰/۲۷۷ بر خودکارآمدی تحصیلی دانشآموزان دارند.

بحث و نتیجه گیری

با توجه به نتایج بدست آمده از تحلیل داده های پژوهش، میتوان نتیجه گرفت که در سطح معنیداری ۰/۰۵، بین ابعاد راهبردهای یادگیری و خودکارآمدی رابطه وجود دارد که این حاکی از وجود رابطهای معنی دار بین متغیرها میباشد. از طرفی پس از انجام رگرسیون مشخص شد که متغیرهای مدیریت زمان و مهارت پردازش اطلاعات سهم عمده ای در تبیین تغییرات متغیر خودکارآمدی تحصیلی دارند، که این خود موید نقش مهم زمان در دوران تحصیل دانشجویان و یادگیری و عملکرد تحصیلی آنها میباشد. و در زمینه پردازش اطلاعات نیز دانش آموزانی که توانایی درک و بسط دادن اطلاعات داشته و قادر به مرتبط ساختن اطلاعات جدید به آموخته های پیشین باشند، از عملکرد تحصیلی بالاتری برخوردارند. نتایج این تحقیق نیز مؤید نتایج تحقیقات پیشین بوده بطوریکه نتایج بدست آمده از این بررسی در مورد کلیهی مهارتها با تحقیقاتی که توسط خدیوزاده و همکاران (۱۳۷۸) با عنوان بررسی راهبردهای مطالعه و یادگیری و میزان خودکارآمدی تحصیلی دانشآموزان و عبدالمهی (۱۳۷۶) با عنوان مقایسه میزان بکارگیری راهبردهای مطالعه و یادگیری توسط دانشآموزان موفق و ناموفق دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان، هماهنگ می باشد. از سوی دیگر نتایج پژوهش هیچ رابطه معناداری بین تیپهای شخصیت و خودکارآمدی تحصیلی نشان نداد که این نتیجه هماهنگ با نتایج بررسیهای مهدوی و همکاران (۱۳۹۲)، بهبهانی و حمیدآوی (۱۳۹۰) و چانگ (۲۰۱۱) است. در نهایت بر اساس یافته های پژوهش، پیشنهاداتی جهت بهبود کیفیت استفاده از راهبردهای یادگیری در بین دانشجویان ارائه می گردد. ۱- افزایش بکارگیری راهبردهای یادگیری در دانشآموزان بر اساس فاصله بین وضعیت موجود و مطلوب ۲- جهت آشنایی دانشآموزان با راهبردهای یادگیری، یک واحد درسی اختیاری در کلیه رشته ها لحاظ گردد. ۳- جهت آشنا کردن معلمان رشته های مختلف، دوره آشنایی با راهبردهای یادگیری ارائه شود. ۴- تجهیز کتابخانه ها و مراکز اطلاعات مدارس به کتابهای علمی مربوط به راهبردهای یادگیری. ۵- یکی از اولویتهای اساسی کار مشاوران، یاد دادن راهبردهای یادگیری به

دانشآموزان قرار داده شود. ۶- در هفته های اول شروع هر سال تحصیلی جلسات مشترکی با حضور معلمان علوم تربیتی و مشاوران تحصیلی جهت آموزش این راهبردها به دانش آموزان برگزار گردد.

منابع

بهرامی، اعظم. (۱۳۹۷). بررسی رابطه خودکارآمدی تحصیلی و استراتژیهای یادگیری با درگیری تحصیلی. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی. دانشگاه پیام نور کرمانشاه.

جعفری بهبهانی، زهرا. (۱۳۹۵). بررسی رابطه تیپ های شخصیتی با عملکرد تحصیلی درس ریاضی. پایان نامه کارشناسی ارشد آموزش ریاضی. دانشکده علوم پایه. دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.

چشم براهی، صدیقه. (۱۳۹۴). بررسی ارتباط بین تیپ های شخصیتی و سبک های یادگیری با کمال گرایی و اضطراب آزمون. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی. دانشکده علوم انسانی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز.

حدادینیا، س.، جوکار، ن.، رحیم دشتی، ز.، شیخ الاسلامی، ر. (۱۳۹۵). بررسی نقش واسطه ای راهبردهای یادگیری در ارتباط بین خودکارآمدی تحصیلی و سبک های حل مسئله. دوره دوم، شماره ۲۴: ۱۴۳-۱۳۰.

حمیدی، فریده. (۱۳۹۳). بررسی رابطه سبک های یادگیری و راهبردهای یادگیری با انگیزش پیشرفت و پیشرفت

تحصیلی.

پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی. دانشگاه آزاد اسلامی مرودشت.

رحیمی، خسرو. (۱۳۹۳). بررسی رابطه انگیزش، امید و خودکارآمدی تحصیلی با عملکرد تحصیلی. پایان نامه کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی. پردیس دانشگاهی قشم. دانشگاه هرمزگان.

رحیمی، آرمان. (۱۳۹۷). بررسی رابطه راهبردهای مطالعه و یادگیری با هیجانات تحصیلی و عملکرد تحصیلی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.

شهری، ترگس. (۱۳۹۷). بررسی رابطه بین تیپ های شخصیت و سبک های یادگیری. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی. دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز.

عرفانی آداب، الهام. (۱۳۹۹). فراتحلیل رابطه راهبردهای یادگیری با پیشرفت تحصیلی. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی. دانشکده علوم تربیتی. دانشگاه تربیت معلم تبریز.

فلاحتی، مریم. (۱۳۹۷). بررسی نقش میانجی گری درگیری تحصیلی در رابطه بین شادکامی و تیپ های شخصیتی. پایان نامه کارشناسی ارشد مشاوره و راهنمایی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردکان.

قربانی، ا. نوروژی، ک. جهانی هاشمی، ح. ساریچلو، م. ا. فلاحی پیشه، ف. (۱۳۹۲). بررسی رابطه بین تیپ های شخصیتی با پیشرفت تحصیلی. نشریه پژوهش های پرستاری، دوره ۸، شماره ۲۸، ص ۷۵-۶۸.

قهرمانی، شهرام. (۱۳۹۶). بررسی رابطه جهت گیری هدفی و راهبردهای یادگیری با پیشرفت تحصیلی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده ادبیات و علوم انسانی. دانشگاه پیام نور.

ماهر، ف.، بهاری، س.، و رحمتی، ه. (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین تیپ های شخصیت (A-B) و راهبردهای یادگیری. نشریه نوآوری های مدیریت آموزشی، دوره ۲، شماره ۲، ص ۱۴۷-۱۳۵.

نیرومند علی بابالو، فاطمه. (۱۳۹۷). بررسی رابطه هیجان های تحصیلی، خودکارآمدی تحصیلی و تاب آوری تحصیلی و اشتیاق تحصیلی. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی. دانشگاه محقق اردبیلی.

Gary, C., & Rita, M. (2021). Learning Strategy Preference and Personality Type:Are They Related?. Journal, 2(04, 1-8.

Lee, J., & Ciftci. (2014). Sian international students' socio-cultural adaptation:Influence of multicultural Personality. Assertiveness, acadmic self-efficacy, and social support. Journal, 38, 97-105.

Investigating the relationship between personality traits and learning techniques with self-efficacy Among the students of Payam Noor University

Abstract

The purpose of this study was to investigate the relationship between learning strategies and personality types with academic self-efficacy in students in Abadeh city. The current research was descriptive (non-experimental) and correlation research. The statistical population of this research includes all the students of Abadeh city who were studying in the schools of this city in the academic year (1400-1401). The sample in each present study was considered 100 people. According to the objectives of the research, three study and learning strategies questionnaires (LASSI), Bern-Reuter's personality questionnaire (1997) and Jinks and Morgan's self-efficacy questionnaire (1999) were used to collect data. Research data was analyzed in spss26 software based on Pearson's correlation test and step-by-step regression. Based on the results, there is a meaningful relationship between cognitive and meta-cognitive learning strategies with A personality type. There is a significant relationship between cognitive and meta-cognitive learning strategies with personality type B. There is a significant relationship between cognitive and meta-cognitive learning strategies with academic self-efficacy.

There is a relationship between personality type A and B with academic self-efficacy.

Key words: learning strategies, personality types, academic self-efficacy